

Sagai Muittalægje

1as Mai 1908.

No. 9.

»Sagai Muittalægje« boatta guovte gærde juokke manost, 1as ja 15ad bæive, ja maksa ovta kruvna ja 20 øra jakkodagast — 60 øra jakkebælest. Bladðe matta dinggujuvvut juokke poas-tarappe bokte. Diedetusak maksek 5 øra rana.

5ad jakkodak.

Arvvaladdam „frigjasaji“ hæittem birra stuora-diggest.

Mi loppedeimek oudeb numma-rest muittalet visubut dam birra. Mi aiggop dast dam dakkat ja muittalet »Stortingstidende« mielede.

Saba: Dat manga Nordlanda ja Fin-marko stuoradiggeolbmak — nuftgo mon muičam, legje dak 7 — gæk dibma sardnu Tromsø seminara birra, vaiddalegje buokak, go frigjasajek dam oapatægjeskulast legje crit heittujuvvum, ja buokak legje dalle vi-sasmattum dam ala, atte dat ašse fert-te fast ođđasist valddujuvvut arvvaladdam vuollai departementast, erinoamačet go dalaš girkkomistar ce!ki, atte su mielast læi darbašlaš, atte dat ašse valddujuvvu fast ođđasist dutkam vuollai. Girkkodepartementa i dadde-ke beruštam maidege dast, mi dibma sardnujuvvui dam birra; dat i læk ovta gærdege namatam maidege dam birra proposišonast (arvvalusčallagest). Dam sagjai læ dat særsvam arvvalet bevilget 880 kruvna, vai guokta ođđa oapatægje daid sęgotuvvum gielladi-striktain galggaba sattet orrot guokta øra Sameædnam oapatægje lutte oap-pam varas vökkegiela. Dal læk na-malassi boattam fast dam addijubmai, atte oapatægje, gi i mate vökkegiela, son i sate ollaset aitardet dagos Same-ædnamest. Go departementa jurd-šamkætta særsva dago skuvladirektø-ra arvvalussi, de dat i læk imaštalla-mest go muittujuvvu, maid »statsraa-da« Berge gieskad celki: »Skuvla-di-rekrørak læk departementa gaskaoa-

mek.« I olmuš daid galga likkata-dat. Mutto veħas ibmaši šaddam mon, go maidai girkkokomite oaivvamuš, rektor Horst, særsva dasa. Dat mai lifči jakkemest, atte son buorebut diet-ta Sameædnam dilalašvuodaid go sta-taraada Berge. Go dat ašse dibma læi ouddan stuoradiggest, ja go dalle læi arvvalusa vuolde rakadattet fast frigjasaji Tromsø seminari, de bakko-di rektor Horst naft: »Mutto mon im aeppe, atte dat ašse fast fertte vald-dujuvvut bajas. Ašse læ dat, atte frigjasaji heittujubme læ dat sämma go buok Same- ja Suomagiel heittu-jubme Tromsø seminarest, ja dat i mate gøvvat laje daggar dilalašvuoda-bisotet.«

Atte dat læ darbašlaš, atte oapa-toegjek mattek væketamgiela, dam birra sarnoi rektora naft: »Dat læ ainas darbašlaš, atte oapatægjek dav-vegæččen min ædnamest, nuftgo dilalašvuotta dal læ, mattek muttom mud-doi Same ja Suoma, dannego si mu-doi æi sate boattet okti dai manai-gium, mak oskelduvvujek sigjidi. Mon jakam, atte boasto addijubme læmaš, dallego dat ašse læi arvvalusa vuolde. Mon jakam, atte olles čuvggitus, nuftgo dilalašvuotta læi, i læk ollaset ol-lim ouddan.« Son gočodi frigjasaji heittujume boastodakkon. Son celki: »Dat læ sagga buorre, atte dat boastodakko ain satta divvujuvvut. —« Ja son manai ain gukkebuidi: »Mon ai-gom sittat, atte dat ašse valddujuvvu ođđasist arvvaladdam vuollai. Dastgo Sameædnam skuvladirektøra læ jær-ram Tromsø seminara oudastčuožžost, moft Sameædnam oapatægjek galgæk dal oažžot Samegiel ja Suomagiel die-do, ja skuvladirektøra læ gal jurd-šam øra oapatamlage, mutto daggar-lage, maid mon doaivom, læ hui vad-

des oažžot čaða mannat.« Mutto dast dagjag i jake hr. Horst, atte skuvla-direktøra arvvaluvvum ouddanman-namlake læ »hui vaddes oažžot čaða mannat.« Dal gavdna son ja dak æ-ra komitelattok, atte dat ouddanman-namlake læ vuogas — i dadde aembo maidnujuvvu skuvladirektøra arvvalus.

Ja daddeke læ dat vuoiggad, maid hr. Horst dibma sarnoi dam aše birra. Mon jakam, mon duostam dag-jat dam. Alma monge galgašim læt goit veħas oapes Sameædnam dilalaš-vuodaidi ja dovddat maidai oapategji dilalašvuoda dobbe.

Dat læ arvvaluvvum bevilgiju-vut 880 kruvna guovte odda oapataeg-jai, vai soai satteba orrot guovte æra oapatægje lutte Sameædnamest oappam varas Same-daihe Suomagiel. Soai galggaba dalle orrot goabbag oapatæg-jesja lutte. Dat juo mu mielast orro lämen soappamættom. 60 kruvna manost galggaba soai goabbage oažžot, daina lagin i ollinge aembo, go soai darbaševa zellem varaš. Jakkago ok-tage, atte okta nuora oapatægje, gutte oapastmanadedines læ šaddam velgo-laš, ja gutte dakka buok, maid satta, oažžom varas aldsesis oapatægje saje, vai son satta algget tinit juoida zella-inuššan ja maksegoattet vælges — jakkago oktag, atte son riebina orrot 4 mano niuttom oapatægje lutte ja vaivedet ječas ovta hui vaddes gie-lain — 4 mano, ige tine ørage? — Mon im jake dam. Ja mi hærvas bu-rid læ daggar oapatægjest vuordde-mest, jos son ouddanguddeš dam oaf-fara? Dat læ, atte son bæssa oapa-toegjen Finmarkoi. Mutto dasa i dar-baš gal illodet; dastgo dat læ lossad ja hælsatuttem barggo læ oapatægjen dobbe nuorttan. Daihe jakkago okta-ge, atte okta boarrasæbbo oapatægje,

jos son oažžo oapatægje saje Sameædnamest ja sirdda dokko bærrašines, jakkago oktage, atte son riebma čokkat mutiom æra oapatægje lutte 4 mano ja i tinit maidege? Jos dam ouddanbuktum arvvalussi servvujuvvu, de fertijuvvujek maidai bevilgi-juvvut ruðak biebmon daggaa giellastuderijægje baragoddai daid manoid, go son i tine maidege. Dat arvvaluvvum oapatamlake læ aibas vægjemættom, nu vægjemættom, atte mon im arvved, moft girkkokomite satta særvat dasa. Gal dak mai gal galgašegje læm jiernalaš olbmak, guðek čokkajegje dam komiteest. Mon aigom damditi miu bælestam stemmit dam 880 kruvna vuostai, ja mon hastam dam čoaggalmasa sæmma dakkat; dastgo dak ruðak dušše ajetek frigjasajid oððasist rakadæme. Mangas daiddek jakket, atte dat oðða oapatamlake sadda halbeb; dat i læk nuft. Dal arvvaluvvut bevilgjuvut 440 kruvna daggaridi, guðek galgæk orrot Finmarkost muttom oapatægje lutte ja oappat giela. Dasa vela boatta, atte mattajægjek Tromsa seminarest, ja maidai æra seminarin, ožžuk stipendiaid. Daggar stipendum satta, nuftgo mon muiitam, læt gidda 120 kruvna ragjai jægest; guovte jægest gartta dat 240 kruvna. 440 kruvna giela oappam varas ja stipendiest 240 kruvna, dat sadda 680 kruvna. Mon muiitam dallego mist læi frigjasagje Tromsa seminarest, dalle læi mist 300 kruvna jægest, guovte jægest gartta dat 600 kruvna. Dat dal arvvaluvvum oapatamlake sadda daina lagin vel divrrasæbbo go frigjasajek Tromsa seminarest, jos dak fast bajasvaldujuvujek. Jos æi siða algost œneb go guokta frigjasaje, de saitjuvuvu rakaduvvut dušše guokta dalle; mutto allet fuobmaš daggar ouddanmannamlage, mi læ aibas vægjemættom. Rektor Horst særval dibma dasa, atte dak frigjasajek fertijek bajasva'ddut. Son sarnoi su saga loapast: »Mon jakam, dat æ buoremus, atte dak fast bajasvaldujuvujek, dal go æi vela læk æmbo go moadde jæge duššas mannam, goas i læk læmaš dai gielai-oapatust seminariest. Dat orostæbme lægal dal juo unokas, go daid giellasægotuvvum distriktaidi Sameædnamest galgga valljuvut oapatægje.« Jo, unokas læ dat juo læmaš. Jos oapatægje ouddamærka diti galgga adnet vikara, de dat læ vægjemættom oaž-

žot daggar, gi Same matta. Dat giella læ skuvladirektøra ja buokai oaivvel mielde, guðek læk oappa-sak dobbe, aibas darbašlaš. Mon im sattam dibma oažžot aldsesam vikara, gi mati Same, dagjag maidai sæmma lakai. Skuvladirektøra celki munji, atte jos mon dieðašim, atte dat vikara, mi must dal læ, sada aeneb ja-gid læt mu vikaran, de sataši son ai-makušsat dasa stipendie, nuft atte dat oappa Same mu lutte. Skuvladirektøra læ vaiddalam, atte frigjasaji ad nek æi læk bissom Finnmarkost 5 jage, nuftgo sin gædnegasvuotta laei. Mutto dal son i oro adnemen dast nu ollo avvera; son aigoi addet mu vikari stipendia, ja i han son goit oaivel, atte mon galgašim læt stuoradiggeolmajen manga, manga jæge maŋŋalagai. Mon im jake, . son dam savva; i son goit ollinge likom, dallego mon valljuvujim stuoradiggeolmajen.

Dat læ ovtamielalaš gaibbadus Sameædnamest, dat namalassi, atte frigjasajek Tromsa seminarest galgæk fast bajasvaldujuvut, vai oapatægjek Sameædnamest sattek saddrat dok-kalažak sin dagosek doaimatet, ja mon jakam, atte jos ráððejægjek æi guldal dam gaibbadusa, de bagjan dobbe vuostamiella skuvlaidi, dannego mon im jake, atte olbmuk duojsi diktek manaidœsek skuvla vazzet ja uecan daihe i maidege oappat. Sameædnamest læk læstadianalažak, gæid mi maidai dam aše arvvaladdadedin ferttip valddet mielde. Daiguim, mon im jake, mi galggap lækastallat. Muttom olmai, gi læ sagga oapes daidi, namalassi rektor Qvigstad Troimsast, čalla dam birra: »Læstadianalažai sardneolbinak adnek garraset goavsa, ja i dat sadda sigjidi vaddes, go si-dam algæk, oažžot sin mieldečuovvoi-dæsek čaletet olgus statagirkost ja vuodðodet sierra særve. Dat boatta dalle Suomaædniam Samegielalaš ja Suomagielalaš aitardæme vuollai, ja læstadianalažai manak saddrak dalle erit almugskuvla kristalašvuða oapatæmest. Atte dat i saddrak buorre skuvli ja dam barggoi, dat i darbašuvvu visubut cuigoduvvut, ja dam læ ráððejægjek algga juo fuobmašam.« Mutto go dat læ fuobmašuvvum, de galgašuvvušegje maidai guldaluvvut dak gaibbadusak, mak gullujuvvujek Sameædnamest.

Guovtelagan giela girji birra —

bibalhistoria, katekismus ja čilggitus læ dam ragjai prenteduvvum guovte gilli, Darro nubbe bælde ja Sabme nubbe bælde — sardnom mon dibma, atte dal æi daide læt ſat bære ollo daggar girjek, ja atte dak berrijuvvusegje fast oððasist prenteduvvut. Skuvladirektøra læ muittalam, atte daggar girjek læk ain ollo; mutto mast dat boatta dalle, atte olmuš i oažžo oastet daid girjid vel ruða oudastge? Unjarga skuvlastivra — skuvlastivra formanne dobbe liko gal burist skuvladirektøri — læ dinggom ædnag gerdid daggar girjid »finnefonda« kasserarest; mutto son sadde dusse darogiel girjid. Dat matta læt ješradalašvuotta kassærar bölest, daihe dat fertte boattet dast, atte daggar girjek æi gavdnu. Mon dattojim namatet dam dabe stuoradigghest.

Hørst: Dat i læk diettalas dal vejolas, go læ nu uecan aigge, guoratallat buok, maid hr. Saba læ ouddandoallam. Must læ dat sæmma oaivvel, mi must læi dibma, atte dat læi mæddadus, go frigjasajek Tromsa seminarest heittujuvujegje, ja mon savašim, atte dat i lifci dakkun, nuft atte Same — ja Suomagiella ain lifci oapatuvvum Tromsa seminarest. Seminare lifci dam lakai saddrat oaivvesagjen, gost dat giellastuderim lifci hisotuvvum. Dal go frigjasajek læk erit heittujuvum, ja dat maksa dain sæmma go oapatæbme Same ja Suomagilli læ erit heittujuvum, de diettalas dat stuiderim nokka, ja aige mielde i ſat læk oktage oapatægje Tromsa seminarest, gutte matta Same daihe Suoma. Soitta læt, atte vel gavdnuš soames; mutto dat i læk visses. Mutto daggar an-gervuða, maid hr. Saba čajeta frigjasaji oažžom varas, mon im læk gul-lam gostege, ja mon bælestam im dovda ječcam ravkkujuvum bajasvalddet dam gačaldaga dal, ja daggar dilalašvuðast lœm mon gavdnam dam buoremüssan, atte særvat be-vilget 880 kruvna, mi dal læ arvvaladdam vuolde, vai oapatægjek bessek oappat vækkegielaid, go dat læ darbašlaš skuvlast daina sægotuvvum giellasajin Sameædniam aitast. Giela oappat bæssat berrijek si, ja de mon læm gavdnam, atte dat læ vuogas bæssamvuotta. Dat læ vejolas daid 880 kruvna oudast oažžot guokta oapatægje oapatuvvut æra oapategji lut-te Sameædnamest. I dat læk nu ollo,

mi maksjuvvut šadda oapatæme ou-dast. Dat lœ vejolaš, atte soaitta garttat uecan. Jos dat gartaš ila uc-can, de fertte lasetuvvut veħas. Mutto jos dat dasa bissanaš, atte guovte sti-pendiast jakkasažat lœ galle, de dat gukkas erit maksa nu ollo go frigja-sajek ja oapatæbme Same- ja Suoma-gilli Tromsa seminarest. Dat lœi ollo divrrasæbbo, ja dat diéttalas maidai boatte aigest šadda sagga divrrasæbbo. Nuftgo ašse dal lœ, de doalam mon gidda dam oaivvelest, mi must lœi dibma. Mutto im mon aigo riebmat barggat valddem varas dam aše fast bajas.

Jak. Andersen: Mon lœm daðebaha-but daggar dilalašvuodast, atte mon im sate særvat mu mielderepræsen-tantain Sameædnamest. Maid son e-rinoamačet ouddandoalai, lœi, atte Sameædnamest lœi ovtamielalaš gaibba-dus dat, atte frigjasajek Tromsa semi-narest fast asatuvvujek. Moi jakam, atte hr. Saba daggo gadda boastot. Goabbašak oapatægje-særvek, sikke Oarje-Samaædnam ja Nuortta-Sameædn-a oapatægjesørvve, lœva ovtamiela-lažak, — daidda lœt 1 stemma, okta Sabinelaš oapatægje dam vuostai — arvvalam, atte dat Tromsa seminare frigjasaji-rakkanus lœi unokas, ja goab-bašak oapatægjesærvve lœva arvvalam dam oapatamlage, masa departementa ja girkkokomite dal lœ miedetam. Mon im gal ješ lœk oapatægje, nuft atte mon im olles vuiggadvuodain daide sattet sardnot dam aše birra. Mutto Finmarkost lœk manga abas oapatæg-jek, ja daina oapatægjeservin lœk nu ædnag jiernalaš olbmak, ja dak buo-kak orruk særvvamen dam dast arv-valuvvum oapatamlakai, nuft atte dal illa lœ era dakkat go særvat dam oðða oapatamlakai. Dal i berre arv-valuvvut oazžot dam boares oapatam-lage, frigjasajid Tromsa seminari. Mon dajam, atte dat rakkanus veji lœm heivolaš dam aige. Mutto manjelgo skuylalaka 1889 boði fabmoi, de lœ dat boares rakkanus šaddam æmbo ja æmbo heivvemættosen. Ašse lœ dat, atte dam aige rajest lœ administrašonast (skuyladirektørain) lœmaš uceb ja uceb dagjamuš, go oapatægjek vallji-juvvujek. Valljet oapatægjek lœk æmbo ja æmbo dal skuylalaka valdest, ja dak lœk gæčam œra dingai bællai go dam, lægo oapatægjest lœ-maš frigjasagje. Nuft gukka go dat lœi ollo administrašona valdest nama-

tet oapatægjid, de sati dat cækket: Dust lœ lœmaš frigjasagje, ja don galgak valddet oapatægjesaje dobbe ja dobbe. Mon dieðam logo daina oap-tegin, guðek maŋel aigid lœk vaz-zam Tromsa seminarest, ja dast oid-nu, atte si æi lœk dakkam balvvalusa, mi berrijuvvui, ja nuft æi lœk dœvd-dam dam gædnegasvuoda, maid si bagjelasasek lœk valddam, go adne frigjasajid Tromsa seminarest. Man-gas sist lœk dušse muttom aige lœmaš F nmarkost ja mangas æi ollinge. Gal dat mai lœ gæčaluvvum oazžot ruok-tot makset daid ruðaid; mutto dast bagjani daggar moivve, atte admini-stråsona celki: Æp mi gilla daina riebmat; dat lœ buoreb hæittet frigja-sajid. Mu mielast orro, dat lœ nuft go dat galgga lœt. Go dat visudet geččujuvvu, oaiveldam mon, atte dilalašvuotta lœ daggar, atte dal ollaset ferttijuvvut servvujuvvut goabbašak oapatægje særve ja skuyladirektora arvvalussi dam ašest. Mon jakam, atte dat lœ rievamus dal beviglit daid 880 kruvna, mak lœk arvvaluvvum. Dø oazžop oaidnet, moft dat šadda boatte aigest. Jos dast i lœk galle, de diettalas ouddanboatta gaibbadus, atte dat galgga rievaduvvut.

Dal go mon lœm sardnomen, aigom mon dagjat, atte Sameædnami berrijuvvujek ain internatak rakaduv-vut. Illa lœ galle rakkanusa, mak skuylai ditl lœk dakkujuvvum Sameædnamest, mak lœk nu heivolažak go internatak. Sameædnamest lœi vad-des oazžot manaid skuyl, dannego daidi i lœm viessosagje. Gal maŋ vig-ge daid ožudet duom dam lusa; mutto nuftgo juokkehaš dietta, lœk viesok manga sajest smavvak ja sajetæmek, ja manak šadde manga gærde daggar daloidi, gost ædnag manak gillajegje sikke rubmaš ja sielo bælest. Internatai bokte lœ dat sajetesvuotta nok-kam, ja mangas orruk dal æmbo ja æmbo likomen internataidi. Dal i lœk nu harvve, atte mangas, gæina lœ da-sa bæssamuotta, ožudek manaidæsek internataidi, dannego si dittek dobbe lœ buorre. Mon doaivom, dat gæidno lœ buorre, ja mon bivdam administrašona, nu gukkas go varre lœ, ain dam lakai barggat. Mon doaivom, dak lœk vuogas rakkanusak.

(Lasse boatte nummarest).

Dinggo »Sagai Muittalægje!«

Arjalaš doaktarak.

Gieskad muittalegje avisak ima-stallamin, atte muttom tuiskalaš dal-kastægje professor Sultan gosi jakke-mættom lakai lœi gagjom ovta olbma haega:

Muttom boares olmai lœi viggam ječas sorbmit ja baččam ječas vaibmoi pistovlain. Røngentsuodnjariguim (muttom lagas imaslaš elektriskalaš rakka-nus) oidnui, goggo luodða lœi vaimo sis-a mannam. 30 dimo manjel bač-čema vœllai olmai doaktar čuopadam-bævde alde; radde rappujuvvui, nuft atte vaibmoi oidnui. Dat bajeduvvui ja geččujuvvui visudet. Daggo, goggo luodða vaimost lœi olgsboattam, lœi havve. Professora doalai dam ælle ravkke vaimo giedastes ja goaroi have okti, ja olmai lœ dal fast dærvæs. Son vazza dal, luodða rubinašest gost lœžža.

Daggar čæppes dakko lœ dadde-ke doaktarin maidai ouddal dakkum.

Muttom nuorra nieidda Berlin gavpugest lœi muttom din vatallam luodast. Son dolvvujuvvui muttom buoccevissoi Berlini. Røntgentsuod-njariguim botte doaktarak diettet, atte luodða lœi bissanam vaibmoi. Doaktar Zoegen von Mantenffel ravai niei-da radde, nuft atte son olati vaibmoi, dæddeli have lakka belgines ja valdi dam lakai luodða olgs. Dast goaroi son have okti. Moadde bœive gæčest lœi dat nuorra nieidda dærvæs dego ouddal ja guði buoccevieso.

Hæjos banek.

Min aigaš olbmuin lœk hæjos banek. Gieskad muittaluvvui, atte 2616 man-nast, gæid badnedoaktarak gečče Kri-stianiast, gavdnui dušse 1 bardne ja 11 nieida, gæina legje buok banek dærvæsak ja sivataga.

Nansen daidda aigget naittalet enge-las gonagas nieidain.

Nansen akka jami dast mannam čav-ča. Dal muittalek Amerika avisak, atte prinsessa Victoria, min dronnig oabba, lœ oazžom rakisvuoda dam ar-jalaš Nansen'i, ja atte engelas gon-agas ja dronnig æva lœk dam ovtastæ-me vuostai.

Si dolle loppadusasek.

Stuoravaggest Mada-Norgast ellek dal 12 olbma, gæk dalle go si konfirmeri-juvvujegje, dakke dam loppadusa, at-te si æi galga adnet duppat. Dal lœk

si 40 jage boarrasak, ja i oktage sist ane duppata.

Baroi allodak

mailme avin garradalkest satta löet 16 meter.

Dat ucca Ruota-Samegiel blaðas
»Lokkamus Sanita« boatta ain olgsus. Dat læ læmas orostam moanaid manoid, dannego olgsaddin læk ollo oera doaimatusak. Dat læ muttom ruotalaš pappa V. Montell ja professor Wiklund Upsala gavpugest, gæk doaimatceva dam olgsus.

Davvepoli.

Welmann gækka 1909 fast gæččalet jottat Davvepoli.

Likkotesvuattu.

Bæssašidđedest manaiga guokta dampa okti Mada-Norgast muottaborgast. Nubbe damppe »Commercial« vuoji dallanaga. Olbmuk njuikku merri ja gagujuuvvujegje. Mutto goakka ja oapestægje (lovsa) bodiga erit.

Gagjo-bivtas ·Selvhjælp·

maksi 6 kruvna. Dat govdota olbmu mærast, ja dam satta olmuš adnet bagjelistes maidai bargadedin. Dat læ avkalaš mærrabivddidi, ja dam bokte læk juo, nuftgo mi læp oaidnam avisain, 2 olbina gagjom hægasga dam dalve. Mi aiggop daggo bokte hastet min lokkid, guđek jottek mæra alde, hakat aldsesæsek dam biktasa.

Guineast

Gaska-Afrikast galgga læt valjet golle.

Gobmani.

Muttom ucca dampas »Gøtaelv« Ruotarikast gobmani. Dat daňppa lavi jottet Gøta-joga mielde. Dat gobmani dam sivast, go buok døddo (lasta) læi gaska- ja bajemuš dæka alde. Damppa ſaddai daina lagin nu juolpokas (juovgas). Ollo olbinuk hævvanegeje. 26 lika læk gavdnun, mutto ain œnebuk vailluk.

Norga boarrasæmus olmai
galgga læt Karl Karlsen Fredrikshald gavpugest. Son devdi 13ad aprila 104 jage. Son læ riegadam 13ad aprila 1804.

Samegiel oappam.

Mi læp dam nummarest valddam sisa »Stortingstidende« mielde arvalad-dama Samegiela oappam birra stuora-

digest. Mi jakkep, atte min lokkek halidek lokkat dam ja gullat, most dam aše birra sardnujuvvu stuoradigest. Mi aiggop maŋeb nummarest čallet veħaš dam aše birra.

I.

,Matti Aikio — Isak Saba. Kaksi huomattua lappalaista“.

Nuft læ bajelčala ovta stuora bittast, mi læ ċallum muttom oavve-gavpug avis. Dast dam guokte Sabimelaža birra muittaluvvu hui ċabbat.

II.

Senator Isak Fellman, Suomast læ skenkim Isak Sabai buok ačes rokke ċallagid. Su ačče læi dai jagi gaskast 1820 ja 1831 pappan Occajogast ja Anarest.

Stallo.

(Sisasaddijuvvum.)

»Sagai Muittalægje« st læ juo ouddal læmas muittalus staloi birra, ja maggaras olbmak dak legje; mutto mon læm gullam æra lagaš muittalusaid. Dak legje daggar oktolas olbmuk, gæk mæcest stalpastegje ja rievedegje nissonid ja smavva manaid ja dolvvu sin mieldesek mæccai. Jarafhalas olbmuk balle boattemest stalo njæigga. Dak muittaluvvum stalok legje Sabinelažak.

*

Ovta have læi okta stallo, mi gavnai ovta nieida okto mæcest, ja valdi su aldsesis moarssen. Doalvoi sidasis ja guddi goađes sisa, ja go goattasis læi ožžom, de valdi stallo ja giesai oadđadagai sisa. Ješ manai olgus biebmo viežžat ja galgai ækkedi malestet. Ja dam boddha læi nieidda bataram erit stalo goađest ja viegai, nuft jottelet go sati, ruoktot vanhemides lusa.

Go stallo bodi goattai, de algson moarses boktališgoattet. Čuorvoi: »Njannja, bagjan bajas malestet!« Nieidda i mattam vastedet, go i læm sat dast. Stallo sardno ješ okto: »Gal mon ješ malestam. Hæpanadda dat dal.« Go malestæmest læi gøerggam ja borragoattet galgai algget, de boktalešgodji stallo: »Njannja, bagjan borrat!« Go i bagjanam, de stallo sardno ješ okto: »Gal mon ješ borralam, hæpanadda dat ain.« Ja go oadđem-aigge lakkanišgodji, de fast stallo algi ċuorvvogoattet: »Njannja, ċuožžel bajas bacčet!« Stallo vurdi ja vurdi; mutto i su moarsse likkastam gavni

siste. Stallo vaibai maŋemusta vuordet nieidas bajasčuožželet. Stallo sarnoi fast okto ješ: »Hæpanadda dat ain.« De algi stallo stullat ja nordadi giedas čoaska vuostai, maid nieidda lœi bigjam ječas sagjai stalo oadđem-sagjai. De suttaí stallo ja valdi vedgas ja galgai ċuolastet nieida, ja stallo bajedi roavgo, de oini æska, atte nieidda læi bæssam batarussi ja bigjam čoaska sagjasis.

Ja nuft læi nieidda-rieppo gavvelæbbo go stallo.

K. P.

* * *
Professor Friis girjest »Lappiske sprogrøver« gavdnu okta mainas stalo moarsse birra, maid muttom I-varstad olmai læ muittalam. Dat mainas sulastatta ollo dam maidnasa, maid dat sisasaddijægje dast bagjelist muittalala, ja læ vissa sæmma mainas.

Red.

Portugalast

læ ain moiwe. Mangas gevvek stivrijægje hæga ala dobbe. Gonagas læ buoccamen hæga balo diti.

Hæjos aigek Amerikast.

Lakka 5 miljon bargge læk dal bargotaga Amerikast, ja dai lokko lassan bæivest bæivvai. Ædnagak guđdek Amerika ja bottek ruoktot Europai. Gieskad botte guokta Atlanterdämpa mielde 4000 olbmu ruoktot Europai.

Øđđa hutkujubme.

Muttom hutkijægje Englandast læ hutkam daggar hirmos kanovna, maina satta bacčet manga mila duokken. Dat læ elektrisiteta fabmo, mi projektiald olgsu doalvvo.

Bagje-Samek!

Saltforretingen handalest Naivuonast (Næverfjord) oastebetet di gafe, sokkara, margarin-vuoja, rievnaid, jaffo-galvo j. n. v. lika halbes haddaí go æra sajest.

Aica dam!

Okta veħaš anestuvvum salonnikkobisso læ must vuovdet halbes haddai. Oaste čallus munji.

A. Larsen adr. Næverfjord.

Oaste bisso!

Okta patron havlla-bisso, vuogas riev-sak-bisso, buorre juokke lakai, vuvdujuvvu dal. Gutte oastet aigoš, son čallus dam blađe redaktori, gæn bokte gavppe satta dakkujuvvut.

Redaktora: A. Larsen.
Prenteduvvum „Nuorttanaste“ prentemrakka-nusast, Sigerfjorast.